

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-912/14-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Městský dům dětí a mládeže Čelákovice
Sídlo	Havlíčková 691, 250 88 Čelákovice
E-mail právnické osoby	mddm.celakovice@seznam.cz
IČO	43 751 181
Identifikátor	600 052 478
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Ing. Alena Zradičková, ředitelka školského zařízení
Zřizovatel	Město Čelákovice
Místo inspekční činnosti	Havlíčková 691, J. A. Komenského 414, Sady 17. listopadu 1753, 250 88 Čelákovice
Termín inspekční činnosti	10. a 11. duben 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti 10. dubna 2014.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školským zařízením podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Sledovaným obdobím byly školní roky 2011/2012 až 2013/2014 ke dni inspekční činnosti.

Charakteristika

Příspěvková organizace *Městský dům dětí a mládeže Čelákovice* uskutečňuje vzdělávání a poskytování školských služeb v rozsahu zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Počet účastníků za sledované období mírně roste. Aktivity městského domu dětí a mládeže (dále *MDDM*) vycházejí ze školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání s názvem *Školní vzdělávací program MDDM Čelákovice (dále ŠVP)*. Další místa poskytovaných vzdělávání a školských služeb jsou J. A. Komenského 414 a Sady 17. listopadu 1753.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

MDDM realizuje většinu forem zájmového vzdělávání. Efektivně spolupracuje (zajišťování akcí, poskytování prostor, výměna odborníků) s ostatními volnočasovými subjekty ve městě a s místními školami. Přípravuje aktivity pro všechny věkové kategorie. V celoroční nabídce (včetně víkendů a prázdnin) převažuje pravidelná zájmová, příležitostná a táborová činnost. V souladu s veřejným zájmem dominují výchovné skupiny pro děti do 15 let. Na rizikové skupiny mládeže se zaměřuje zejména činnost příležitostná a klubová. Velmi dobrou úroveň má propagace práce a nabízených aktivit střediska. Veřejnost získává relevantní informace prostřednictvím regionálního tisku, bulletinů, vývěsek a webových stránek. Některé výchovné skupiny (např. Medvědi) mají kvalitní vlastní webové stránky.

Zajištění provozu MDDM specifikuje organizační řád. Ředitelka přímo řídí čtyři pedagogy volného času (tři v postavení vedoucích oddělení) a současně odpovídá za chod jednoho oddělení. Vedoucí oddělení mají určeny oblasti aktivit (*sport a turistika, všeobecně vzdělávací, výtvarná*) zbývající pracovníce zastává pozici koordinátora primární prevence. Týdenní rozsah jejich přímé pedagogické činnosti je naplněn v oblasti počtu výchovných skupin, upřesnit bude třeba vedení průměrné délky trvání pravidelných aktivit za týden. Plánování činnosti střediska je reálné. Pravidelná zájmová činnost se řídí rozvrhem kroužků, ostatní aktivity měsíčním plánem. Pracovní doba pedagogů odpovídá potřebám účastníků zejména výchovných skupin. Vnitřní řád zařízení obsahoval formální nedostatky (citace neplatné vyhlášky), informace pro pracovníky (dovolené), nepřesné informace o odpovědnosti pracovníka MDDM za bezpečnost i ochranu zdraví (dále *BOZP*) při spontánních činnostech. Na parciální chyby, jejichž odstranění bylo v kompetenci ředitelky, upozornila ČŠI v průběhu inspekce a byla sjednána náprava.

Každodenní kontakt, operativní porady a pedagogické rady dostatečně zajišťují informovanost pracovníků. U jednotlivých úkolů a činností ředitelka stanovuje konkrétní osobní odpovědnost pracovníků. Jako metodický orgán funguje pedagogická rada, jejímiž členy jsou všichni pedagogičtí pracovníci. Externisté se jich účastní v rámci proškolení *BOZP*. Ředitelka upřednostňuje orientační kontroly, nevede o nich průkazné záznamy. Celý systém kontroly jí poskytuje dílčí potřebné informace. Činnosti střediska věnuje spoustu času i osobní zainteresovanosti, ale řízení není plně efektivní, i proto, že přebírá osobní odpovědnost tam, kde jí lze podle pracovní náplně přenést na další pedagogy.

Středisko účelně plní nejen sociální funkci. Mezi úspěšné oblasti patří předcházení rizikových jevů i zdravého životního stylu. Základním intervenčním opatřením je dlouhodobý výchovný program, zaměřený na prevenci zneužívání návykových látek. Důležitou funkci plní i pořádání kurzů pro neplavce a dopravní výchovy. K duševnímu rozvoji a k pozitivní prevenci psychosociálních poruch napomáhá kroužek *Artefiletika*. V rámci hledání optimálních forem práce se osvědčila realizace aktivit v prostorách klubu. Péči o *BOZP* účastníků věnuje středisko odpovídající pozornost. Jejich pravidla specifikují vnitřní řád a provozní řády pracoven. Před akcemi jsou účastníci průběžně instruováni o vhodném chování. Deníky uvádí poučení o bezpečnosti a seznámení s vnitřním řádem. Počet úrazů je minimální. Organizace provozu a stanovený dohled nad účastníky byly během inspekce dodržovány.

Zájmové vzdělávání zabezpečuje aktuálně pět interních pedagogických pracovníků (ředitelka, čtyři pedagožky volného času) s věkovým průměrem 52 let. Jedna nesplňuje podmínky odborné kvalifikace, které nahrazuje úspěšnou dlouholetou praxí v oblasti volnočasových aktivit. Z 34 externích spolupracovníků podmínky kvalifikace splňuje třetina. Dva z nich pracují podle *Dohody o provedení práce* bezplatně. Perspektivní je, že

čtvrtina z nich je věku do 25 let. Většina externistů má dlouhodobé zkušenosti v práci s dětmi a mládeží, využívá své profesní zaměření, nebo osobní zájem o danou činnost. Jejich doplňovaný kolektiv lze označit jako stabilizovaný. Iniciativa při vzdělávání pracovníků je na straně ředitelky. Vysílá pracovníky na kurzy a semináře, které bezprostředně souvisí s jejich pracovní náplní a potřebami střediska.

MDDM využívá pro svou činnost několik pracovišť. Hlavní budova slouží především pro konání všeobecně zaměřených aktivit (jazykové i výtvarné kurzy, vzdělávací programy pro školy). Víceúčelové prostory (sálek, dílna, pracovna jazyků, malá klubovna), z hlediska funkčnosti jsou vyhovující, jejich poměrně malé plochy částečně limitují činnost v nich. Objekt disponuje dalšími prostorami (sociální zařízení a zázemí pro práci pedagogů), které jsou nezbytné pro kvalitní chod zařízení. Velký problém činí chybějící bezbariérový přístup do prostor heren a pracoven hlavní budovy i úzké schodiště. MDDM nemá vlastní venkovní prostory. Zahradní areál u střediska s lavičkami a herními prvky koncipovaný jako dětské hřiště, veřejně přístupný, provozuje zřizovatel. Podmínky a pravidla využívání zahrady jsou jím dány zveřejněným *Provozním a návštěvním řádem dětského hřiště*. Středisko zahradu využívá nárazově. V tomto případě je areál jednorázově uzavřen a platí v něm *Řád zahrady MDDM*. Tento neujasněný stav nese značná rizika (např. zahrada nemá vlastní hygienické zařízení, ošetření úrazu, bezpečností prověrky atd.).

V klubovně u kulturního domu (dále KD) působí v pracovní dny především výtvarné kroužky, o víkendech kurzy pro mládež a dospělé (např. košíkářství). Dopravní hřiště před pavilonem slouží k dopravní výchově a sportovním činnostem. V uzamykatelném areálu, přístupném z více míst, často pobývají osoby, které s činností střediska nemají nic společného. Tento prostor by mohl být efektivněji využit ke spontánním a dalším volnočasovým aktivitám. Zájmové útvary také využívají smluvně ošetřené prostory tělocvičny a hřiště základní školy J. A. Komenského, sokolovnu, sálek střední odborné školy, bazén s přilehlou taneční hernou. Prostory v Lipové ulici slouží především jako uzavřený klub pro mládež. Nacvičují v ní hudební skupiny a působí divadelní společnost *Lopuch*. Vybavení nábytkem odpovídá činností, které se v hernách a dalších prostorách střediska konají, je většinou na nižší estetické úrovni. Jeho velikost je přiměřena věku účastníků. Na výzdobě ve všech objektech se podílejí významnou měrou návštěvníci. Zajištění audio-vizuální technikou, sportovním náčiním, drobným spotřebním materiálem umožňuje vykonávat všechny provozované činnosti.

Pro naplňování ŠVP středisko využívá účelně finanční prostředky státního rozpočtu, úplaty za poskytované vzdělávání i školské služby a příspěvek zřizovatele. Posílení části mzdových nákladů a zajištění soutěží (např. „*Čelákovická Duběnka*“) umožňují dotace z rozvojových programů MŠMT a grantů Středočeského kraje. Spolupráce s organizací *Centrum služeb pro silniční dopravu* finančně zajišťuje dopravní výchovu dětí. Zřizovatel kromě zabezpečení provozních nákladů garantuje mzdu koordinátorce prevence a odměny pro externí pracovníky. Sponzorské dary (ceny pro účastníky) umožňují pořádání mnoha příležitostných akcí např. „*Večerní běh městem Čelákovicemi*“. Smysluplně nastavená úplata za poskytované vzdělávání a školské služby podle skutečných nákladů (v rozmezí 200,-Kč až 1.050,-Kč) usnadňuje činnost a materiální vybavenost výchovných skupin.

MDDM využívá spolupráce se zřizovatelem i dalšími subjekty, naplňuje poptávku veřejnosti a nabídka je velmi dobrá. Všechny užívané vnitřní prostory jsou plně vytíženy realizovanými činnostmi. Materiální a personální podmínky dosahují standardní úrovně. Řízení je průměrné, zvýšenou pozornost vyžaduje vedení dokumentace zařízení. Finanční prostředky ze státního rozpočtu středisko čerpá hospodárně, další zdroje napomáhají ke zlepšení podmínek vzdělávání a poskytování školských služeb.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

ŠVP MDDM Čelákovice zohledňuje reálné podmínky střediska s ohledem na jeho dlouhodobou strategii. Dokument zahrnuje všechny potřebné údaje a je po formální stránce v souladu s § 5 odst. 2 školského zákona. Jeho široká nabídka zájmových činností umožňuje aktivní využití volného času především dětem a mládeži. ŠVP má přímou vazbu na rámcové vzdělávací programy místních škol např. v oblasti dopravní a tělesné výchovy. V současnosti probíhá jeho aktualizace.

Pravidelná zájmová činnost se aktuálně organizuje v 61 výchovných skupinách (kroužcích a kurzech), které jsou zaměřeny na tyto oblasti: *sportovní a turistické (19), výtvarné činnosti (14), estetika a vzdělávání (15), klubová činnost a relaxační aktivity (6), jazykové kurzy (5), přírodověda a ekologie (2)*. Výchovné skupiny zahajují činnost průběžně od 15. září. Maximální možný počet účastníků určuje ředitelka. Z nabídky byl největší zájem o taneční, pohybové i výtvarné útvary a plavání. Operativně byly uzpůsobeny počty tanečních kroužků, u nichž došlo k diferenciaci podle věku nebo dovedností. Předškoláci a mladší děti mají aktivity dislokovány především v hlavní budově a KD, starší děti a mládež v ostatních prostorách. Obsah konkrétní činnosti přizpůsobují vedoucí individuálním zájmům účastníků. Z evidence deníků zájmových útvarů vyplývá vysoká pravidelná účast. Účastníci kontrolovaných kroužků naplňují docházku na 76 %. Oblast má standardní úroveň.

Příležitostná zájmová činnost se cíleně zaměřuje na konkrétní skupiny a je rovnoměrně rozložená na pracovní i víkendové dny. Z porovnání zahajovacích výkazů o činnosti plyne, že u ní došlo k nejvyššímu nárůstu počtu účastníků. Vedle zábavných a rekreačních aktivit se realizují i akce odborného zaměření. Ve spolupráci s dalšími organizacemi pracujícími s dětmi a mládeží pořádá středisko např. prezentační a náborovou akci *Festival volnočasových aktivit* i oblíbenou cyklickou soutěž *Řemesla Polabí* s doprovodnými výtvarnými dílnami. Především začínající a neprofesionální taneční soubory vystupují v soutěži *Čelákovická Duběnka*. Tradiční jsou každoroční např. akce typu *Velikonoční návody, Mikuláš s MDDM, Večerní běh městem Čelákovice, Čarodějnice s MDDM*. Středisko garantuje a organizuje místní kola přehlídek a sportovních závodů a aktivně se podílí na akcích a soutěžích vyhlašovaných MŠMT. Ve spolupráci s Besipem se podílí na školení žáků v dopravní výchově. Příležitostná činnost zahrnuje také kulturní programy, zájezdy, besedy a výstavy, její úroveň je nadprůměrná.

Prázdninová činnost zahrnuje formy stálého i příměstského tábora. Uplynulý školní rok byla naplněna konáním 9 táborů, z toho 3 příměstských. Nabídka pro letošní rok je obdobná, liší se pouze obsahem. MDDM dlouhodobě využívá táborovou základnu Miličín. Táborové programy se plní tématickou etapovou hrou. Příprava a realizace prázdninové činnosti má velmi dobrou úroveň.

Otevřenou nabídku spontánní činnosti limitují prostorové podmínky střediska, vybavení pro ně i vytíženost jednotlivých kluboven hlavní budovy. Je patrná pouze jako doprovodný program příležitostné činnosti. ČŠI nebyla hodnocena.

Osvětová činnost probíhá např. formou metodické pomoci při plnění pedagogické praxe studentů. Odbornou pomoc středisko poskytuje i školám, zejména nabídkou konkrétní rukodělné činnosti. Provádí se instruktáže pracovníků letních táborů. Dlouhodobě má osvětová činnost nadprůměrnou úroveň, zejména prevence rizikových jevů.

Individuální práce se uplatňuje především v zájmových útvarech. Péče o talentované děti a mládež zajišťují přístupem vedoucích v rámci jednotlivých zájmových útvarů zejména tanečních. Individuální práce nebyla inspekcí sledována.

Z přímého pozorování výchovně vzdělávací práce během některých pravidelných zájmových (*taneční, florbal*) a příležitostných činností (*Návody Velikonoce*) vyplývá, že poskytované vzdělávání mělo kvalitní úroveň. Sledované výchovné skupiny probíhaly podle plánu. Kladně lze hodnotit dobré vztahy mezi účastníky a pedagogy, kultivované jednání a dobré sociální dovednosti dětí. Účastníci dostávali jasné vysvětlení pracovních postupů a individuální pomoc. Úkoly a požadavky zadávali vedoucí srozumitelně s ohledem na věk. V přípravě, organizaci i vlastním průběhu byla zřejmá odborná a pedagogická způsobilost vedoucích i jejich úzký vztah k provozovaným činnostem. Příjemná atmosféra doprovázená motivující komunikací povzbuzovala účastníky do aktivního zapojení. Ve sledovaných aktivitách byly účastníkům k dispozici potřebné pomůcky, technika i zvukové nahrávky. Sledované činnosti probíhaly v menších skupinách s ohledem na bezpečnost, vhodně kompenzovaly jednostrannou zátěž ze škol. Práce všech vedoucích byla vedena podle zásad pedagogiky volného času.

MDDM plní velmi dobře své poslání. Nabídka je celkově zajímavá, obsahově pestrá. Řada aktivit má regionální přesah. Mnohé činnosti jsou inspirativní pro školy. Sledované a kontrolované aktivity byly na velmi dobré až výborné úrovni.

Hodnocení z hlediska výsledků výchovně vzdělávací práce

Ve sledovaných aktivitách bylo zřejmé motivační hodnocení. Vedoucí hodnotili účastníky slovně. V případě nutnosti je citlivě upozorňovali na nedostatky. Bylo patrné, že tento způsob hodnocení akceptovali. Odůvodněná upozornění vždy podporovala účastníky k aktivnějšímu způsobu práce. Po ukončení aktivit získávají certifikáty např. průkazky cyklisty, diplomy a účastnické plakety.

Výsledkům činností věnuje ředitelka pozornost při jednáních pedagogické rady. Celkové hodnocení střediska provádí ředitelka při závěrečné pedagogické radě. Nejvýznamnější aktivity jsou hodnoceny veřejně na webových stránkách a v regionálním tisku. V širším měřítku se provádí srovnávání s ostatními středisky na soutěžích a přehlídkách.

Vedoucí výchovných skupin průběžně hodnotí výsledky i pokrok jednotlivých účastníků. Školské zařízení sleduje úspěšnost nabízených akcí. V případě nutnosti přijímá opatření ke zvýšení účasti veřejnosti na nich.

Další zjištění

V rejstříku škol a školských zařízení není zapsáno další místo poskytovaného vzdělávání na adrese Lipová ulice č. p. 1429 Čelákovice.

Závěry

- a) *Silné stránky školského zařízení: vnitřní klima zařízení, spolupráce s partnery, oblast primární prevence a zdravého životního stylu, vzdělávací programy pro školy.*
- b) *Zásadní a na místě odstranitelné nedostatky: určení počtu účastníku na kroužek, nedostatky ve vnitřním řádu. Na místě neodstranitelné nedostatky: chybějící další místo poskytovaného vzdělávání, upřesnění průměrné týdenní délky pravidelných aktivit v rámci přímé výchovné činnosti.*
- c) *Slabé stránky školského zařízení: malé prostory, nevhodné podmínky pro otevřenou nabídku spontánních činností, chybějící pedagogické minimum u externích pracovníků.*
- d) *Návrhy na zlepšení stavu školského zařízení: získat způsobilost pro mentorské činnosti v systému přípravy rozvoje a vedení pedagogů volného času, provádět následně další*

vzdělávání externistů, zabezpečit vlastní prostory pro organizování spontánních činností a s tím související vyřešení problému zahrady s herními prvky. Projednat jiné možnosti financování vzdělávání dopravní výchovy.

- e) *Od poslední inspekce došlo k výraznému posunu v nabídce činnosti. Organizované akce příležitostného charakteru ve většině případů využívají výsledky práce výchovných skupin a přesahují lokální charakter. Jsou nedílnou součástí místního kulturního a společenského života. Díky pestré nabídce se daří zapojit široké spektrum dětí, mládeže a veřejnosti.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje do 30 dnů odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) (požádat o další místo poskytovaného vzdělávání, upřesnit délku výchovné činnosti interních pracovníků) a zaslání zprávy o odstranění.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané Krajským úřadem Středočeského kraje čj. 74977/2006/KUSK ze dne 4. dubna 2006 s účinností od 4. dubna 2006
2. Jmenování do funkce ředitelky Městského domu dětí a mládeže v Čelákovících s účinností od 1. února 1998 vydané Městem Čelákovice dne 5. února 1998
3. Zřizovací listina příspěvkové organizace vydaná Městem Čelákovice dne 28. června 2001 s účinností od 30. června 2001
4. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2011, 2012 a 2013
5. Závazné ukazatele rozpočtu za rok 2011, 2012 a 2013
6. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT v roce 2013, 2012 a 2011
7. Kniha úrazů zavedená od 1. ledna 2012
8. Deníky zájmových útvarů ve školním roce 2013/2014 – výběr
9. Rozpis kroužků ve školním roce 2013/2014
10. Přihlášky do zájmových útvarů pro školní rok 2013/2014 – výběr
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – aktuální stav
12. Školní vzdělávací program MDDM Čelákovice
13. Vnitřní řád MDDM Čelákovice
14. Provozní řády odborných pracoven, zahrady, dopravního hřiště
15. Propagační materiály MDDM
16. Výkazy o činnosti vedoucích oddělení za školní rok 2012/2013 a 2013/2014
17. Organizační řád MDDM
18. Výsledky soutěží pořádaných MDDM
19. Plán práce MDDM (kalendárium) školní rok 2013/2014
20. Přehled přímé výchovné činnosti interních pracovníků školní rok 2013/2014
21. Všeobecně platné zásady BOZ při práci s dětmi
22. Informace členům zájmových útvarů a jejich zákonným zástupcům
23. Výkaz o činnosti střediska volného času k 31. září 2011, 2012 a 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci (dále ČŠI), a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jehož se týká, a ve Středočeském inspektorátu ČŠI.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Václav Zemek, školní inspektor

Mgr. Václav Zemek v. r.

Mgr. Blanka Šmídová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Šmídová v. r.

RNDr. Antonín Smrž, školní inspektor

RNDr. Antonín Smrž v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Borůvková v. r.

V Benešově dne 20. dubna 2014

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Alena Zradičková, ředitelka školského zařízení

Ing. Zradičková Alena v. r.

V Čelákovících dne 28. dubna 2014

Připomínky ředitelky školského zařízení

Připomínky nebyly podány.